

[Bjørn Poulsen]

ind og hjælper Stålvalseværket rent økonomisk.

Der er imidlertid nogle ting ved dette forslag, som ærligt talt ikke er nemme at sluge. Alene det, at man skal ned til EF og have godkendelse for i det hele taget at kunne yde disse lån og garantier. Det synes jeg tyder på, at vi også på det område inden for EF efterhånden er kommet alt for langt ud. Dette er et af eksemplerne på, at vi i mange tilfælde taber meget på denne statsubsidiekonkurrence, der efterhånden foregår. Det gælder jo både inden for stålområdet og inden for skibsværftsområdet m. v.

Men det er en meget stor arbejdsplads, det er en arbejdsplads ved en by, som ikke har ret mange andre arbejdspladser, og hvis det skulle gå hen og ske, at Stålvalseværket skulle lukke, så må vi jo nok sige, at det er en katastrofe for Frederiksværk.

Vi kan gå med til det her, men jeg vil ligesom den konservative ordfører rigtignok håbe, at der ikke udbetales udbytte til aktionærerne, før man begynder at betale af på disse lån. Jeg tror, handelsministeren vil være enig med os i, at det i hvert fald må være et rimeligt krav at stille. Det kan ikke være rimeligt, at den slags lån skal kapitaliseres på den ene eller den anden måde. Kan vi få et ja fra handelsministeren på, at man tænker på at stille betingelser i den retning, så vil vi være lidt mere glade for at gå ind for et forslag som dette.

Som sagt, vi er positive over for forslaget, men det er altså ikke vores livret.

Freddy Madsen (DKP):

Da vores ordfører er optaget af andre vigtige ting i huset, skal jeg gøre et par bemærkninger om det foreliggende forslag.

Her står vi jo over for en af de typiske ting i vort kapitalistiske samfund: i en situation, hvor krise, afsætningsvanskeligheder og andre af de onder, som hører samfundet til, kommer ind over virksomhederne, så kommer også de, som ellers er tilhængere af det private initiativ, til staten og vil have tilskud. Det er staten, der i sådanne situationer skal optræde som hjælper.

Det er en yderst alvorlig sag, vi står over for, på to punkter. Det drejer sig om 2.500 mand, hvis arbejde er i fare, og det må vi naturligvis tillægge overordentlig stor betyd-

ning. Det er for det danske samfund samfundsnyttigt at have en stålproduktion. Begge dele vil vi absolut medvirke til at opretholde.

Men jeg er ikke sikker på, at det foreliggende forslag er det rigtige. Når nu de private kapitalister selv kommer og siger, at de er ude af stand til at klare problemerne, så burde staten vel tage konsekvensen af det og sige: det er en samfundsmæssig opgave, og så må staten overtage den pågældende virksomhed. Det kan godt ske, at det ville komme til at koste noget mere end dette forslag her, men til gengæld ville samfundet også få den reelle bestemmelsesret over, hvordan det skulle foregå på længere sigt. Og det er det, som vi synes man skulle arbejde efter. Det kan ikke være rigtigt, at staten bare skal komme og indskyde denne kapital, mens det stadig væk er de private virksomhedsindehavere, som kan skalte og valte med den virksomhed, ligesom de vil. Det hjælper ikke meget, at staten får en tilfornet i bestyrelsen, som ikke har nogen afgørende indflydelse, men som blot kan følge med i ulykkerne, efterhånden som de melder sig. Det er den ene side af sagen. Det er det, vi vil gå ind for. Hvis der ikke kan opnås flertal for dette mere vidtgående forslag, som vi stiller, så må der i det mindste sikres arbejderne i virksomheden afgørende indflydelse på den videre drift. Det må være et minimumskrav, hvis staten skal gå ind på den måde, som det foreslås her.

Jeg kan slet ikke forstå, at den socialdemokratiske ordfører kan være tilfreds med, at de 600 mand, som skal fyres, er blevet orienteret om, at det skal ske. Det må være sådan, at arbejderne i høj grad kommer ind i bestemmelsesprocessen, og der må efter min mening også som et minimumskrav sikres, at de, der måske nødvendigvis må fyres, i lighed med, hvad der er sket i andre virksomheder, må sikres en rimelig efterlønsordning. Det kan ikke være sådan, at de bare skal hældes på gaden uden noget som helst. Det er jo så smukt at tale om naturlig afgang. Det, der alt for lidt tales om – det viser jo de 200.000 arbejdsløse, vi har – er den naturlige tilgang; den lukker man jo samtidig for. Derfor er problemet ikke så enkelt.

Vi ønsker altså at bevare Stålvalseværket, vi vil bevare arbejdspladserne; men vi synes også, det skal gøres på en ordentlig og an-